

Roomalaiskirjeen selitys 28
Room. 11:1–10

Jumala ei ole hylännyt kansaansa

Edellä olemme käsitelleet sitä, kuinka apostoli Paavalin mukaan juutalaisten yritys saavuttaa Jumalalle kelpaaminen hänen lakiaan tottelemalla on vastakkainen sille vanhurskaudelle eli Jumalalle kelpaamiselle, joka saadaan uskomalla Jeesukseen.

Lain kautta saatavan vanhurskauden perusteena on se, että ihminen ei missään kohden riko sitä vastaan, vaan pitää sen täydellisesti. Uskon kautta tuleva vanhurskaus taas ei perustu ihmisen suorituksiin, vaan on ilmainen. Sen saadakseen ei tarvitse tehdä vaikeita suorituksia. Riittää, että uskoo sydämessään Jeesukseen.

Paavali ihmettelee kirjeessään sitä, miksi juutalaiset eivät ole uskoneet Jeesukseen, vaikka ovat Jumalan omaisuuskansa. Heillä pitäisi olla tietoa Jeesuksesta, sillä ilosanoma hänestä on kiirinyt heidän kuultavakseen.

Viime kerralla Paavali päätyi kuitenkin siihen, että tätä ei pidä liikaa ihmetellä. Mooses ja Vanhan testamentin profeetat ovat ennustaneet tämän jo kauan aikaa sitten. Siksi on ihan ymmärrettävää, että juutalaiset ovat suurelta osin hylänneet Jumalan heille valmistaman pelastuksen. Ja toisaalta monet pakanat ovat ottaneet sen vastaan, vaikka olivat ennakoita niin kaukana Jumalasta ja tietämättömiä hänestä.

Ei Jumala ole hylännyt kansaansa

Tästä joku voisi ajatella, että Jumala on ollutuskoton kansaansa kohtaan ja hylännyt sen.

Kysyn siis: ei kai Jumala ole hylännyt omaa kansaansa? Ei toki! Olenhan minäkin israelilainen, Abrahamin jälkeläinen, Benjaminin heimoa. Ei Jumala ole hylännyt kansaansa, jonka hän edeltäksin on valinnut. (Room. 11:1–2)

Kun Jumala kerran on ottanut Israelin kansan omakseen, on täysin mahdotonta, että hän olisi voinut sen hylätä. Jumala on uskollinen. Todisteeksi tästä Paavali ottaa itsensä. Onhan hänkin syntyperäinen israelilainen ja myös osallinen Jeesuksessa olevasta pelastuksesta uskon kautta.

Tiedättehän te, mitä kirjoitukset kertovat Eliasta. Hän esittää Jumalalle Israelia vastaan tämän syytöksen: "Herra, he ovat tappaneet sinun profeettasi ja hajottaneet sinun alttarisi. Minä yksin olen enää jäljellä, ja he tavoittelevat minunkin henkeäni." Mutta minkä vastauksen hän saa Jumalalta? "Minä olen jättänyt itselleni seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät ole polvistuneet Baalin edessä." Samoin on nykyisenäkin aikana olemassa jäännös, jonka Jumala on armossaan valinnut. Mutta jos valinta kerran perustuu armoon, se ei perustu ihmisen tekoihin – muutenhan armo ei olisi armo. Israel ei siis ole saavuttanut sitä, mitä se on tavoitellut; vain valitut ovat sen saaneet. (Room 11:3–7)

Paavali ja muut Jeesukseen uskovat juutalaiset olivat pieni vähemmistö verrattuna siihen juutalaisten porukkaan, joka oli hylännyt Jumalan heille lähettämän Messiaan. Mutta vastaavalla tavallahan asia oli ollut jo ammin. Jo profeetta Elia oli joutunut valittamaan Jumalalle sitä, että

israelilaiset olivat kääntyneet uskomaan epäjumala Baaliin, tappaneet melkein kaikki Herran profeetat ja yrittivät tappaa hänetkin, viimeisen Herran profeetan.

Mutta silloinkin israelilaisista oli jäänyt pieni joukko, jotka olivat ottaneet vastaan oikean suhteen Jumalaansa: 7000 miestä. Se oli pieni joukko jos sitä verrataan koko suureen juutalaisetn enemmistöön, joka oli sortunut Baalin palvelukseen.

Vastaavalla tavalla Paavalin mukaan hänenkin aikanaan oli olemassa peini joukko Israelin kansaan kuuluvia, jotka uskoivat Messiaaseen. Hän itse oli yksi heistä.

Tämä todisti Paavalille, että Jumala ei ollut hylännyt kansaansa.

Jäännös, jonka Jumala on arnessaan valinnut

Huomio kiintyy sanoihin ”jäännös, jonka Jumala on arnessaan valinnut”. Paavali tahtoo niillä jälleen painottaa sitä, että ihmisen omat teot tai hänen ansionsa Jumalan lain pitämisessä eivät vaikuta pelastumiseen. Se saadaan yksin armosta, Kristuksen tekemän pelastustyön kautta, uskomalla se todeksi omalle kohdalle.

”Israel ei siis ole saavuttanut sitä, mitä se on tavoitellut; vain valitut ovat sen saaneet.”
(Room 11:7)

Suurin osa Israelin kanssa on pyrkinyt Jumalalle kelpaamiseen yrittämällä pitää hänen lakinsa. Se ei kuitenkaan ole onnistunut heiltä, kuten se ei onnistu keneltäkään ihmiseltä, meidän Adamilta perityn syntisyytemme vuoksi.

Mutta tuon Jumalalle kelpaamisen ovat saavuttaneet ne, jotka Jumala on valinnut uskomaan Jeesukseen. Heissä tuo usko on Jumalan armon vaikutuksesta, ei heidän omien pyristelyjensä ansioista.

Enemmistö juutalaisista on hengellisesti paatuneita

Muut ovat paatuneet, niin kuin on kirjoitettu: ”Jumala on antanut heille turtuneen hengen, silmät, jotka eivät näe, ja korvat, jotka eivät kuule. Näin on yhä vielä. (Room 11:7–8)

Suurin osa juutalaisista on joutunut paatumuksen valtaan. Koska he eivät ole ottaneet vastaan sanomaa Messiaasta Jeesuksesta, niin Jumala on sen rangaistukseksi paaduttanut heidät niin, että Raamatun perusteella ilmeinen asia, se, että Jeesus tosiaan on Messias, ei valkene heille millään. Henki, silmät ja korvat ovat turtuneet tajuamaan täysin ilmeistä asiaa.

Takana on jälleen Vanhan testamentin lainaus:

Hämmästykkää ja ihmetelkkää, tuijottakaa sokeiksi itsenne ja sokeiksi jääkkää! He ovat juovuksissa, vaikkeivät viinistä, hoipertelevat, vaikkeivät väkijuomasta. Sillä Herra on vuodattanut teidän päällenne raskaan unen hengen ja sulkenut teidän silmänne – profeettanne, ja peittänyt teidän päanne – näkijänne. Niin on kaikki ilmoitus teille niinkuin lukitun kirjan sanat; jos se annetaan kirjantaitavalle ja sanotaan: ”Lue tämä”, niin hän vastaa: ”Ei voi, sillä se on lukittu”, ja jos kirja annetaan kirjantaitamattomalle ja sanotaan: ”Lue tämä”, niin hän vastaa: ”En osaa lukea”.

Ja Herra sanoi: Koska tämä kansa lähestyy minua suullaan ja kunnioittaa minua huulillaan, mutta pitää sydämensä minusta kaukana, ja koska heidän jumalanpelkonsa on vain opittuja ihmiskäskyjä, sentähden, katso, minä vielä teen tälle kansalle kummia tekoja - kummia ja ihmeitä, ja sen viisaitten viisaus häviää, ja sen ymmärtäväisten ymmärrys katoaa. (Jes. 29:9–14)

Kenellä on oikea Vanhan testamentin tulkinta-avain?

Nykyisin kuulee usein ns. ”sivistyneessä” keskustelussa väitettävän, että kristillinen kirkko on väärin perustein ominut itselleen Vanhan testamentin, vaikka se on juutalainen kirja ja siksi sen oikeaa tulkintaa pitäisi etsiä juutalaisesta uskonnosta.

Paavali on täysin toista mieltä. Ja koska hän on Jeesuksen apostoli, mekin saamme olla samaa mieltä hänen kanssaan.

Juutalaisille nimenomaan *ei ole* oikeata Vanhan testamentin tulkinta-avainta. He ovat päinvastoin hylänneet oikean tulkinta-avaimen, Jumalan lähettämän Messiaan. Siksi heillä ei ole mahdollisuutta ymmärtää Vanhaa testamenttia oikein. Oikea avain on niillä, jotka käyttävät Jeesusta avaimena.

Näinhän Jeesus itsekin opetti. Hän sanoi juutalaisista raamatuntulkitsijoista näin:

Voi teitä, te lainoppineet, kun te olette vieneet tiedon avaimen! Itse te ette ole menneet sisälle, ja sisälle meneviä te olette estäneet." (Luuk. 11:52)

Kenellä sitten on oikea Raamatun tulkinta-avain? Jeesuksen mukaan niillä, jotka seuraavat häntä, uskovat häneen, ovat hänen opetuslapsiaan. Tämän voi nähdä vaikka Jeesuksen julkisen opetuksen alkuvaiheista Galileassa. Siellä hän sanoi opetuslapsilleen näin:

Ja kun hän oli jäänyt yksin, niin ne, jotka olivat hänen ympärillään, ynnä ne kaksitoista kysyivät häneltä näitä vertauksia. Niin hän sanoi heille: "Teille on annettu Jumalan valtakunnan salaisuus, mutta noille ulkopuolella oleville kaikki tulee vertauksissa, että he näkemällä näkisivät, eivätkä huomaisi, ja kuulemalla kuulisivat, eivätkä ymmärtäisi, niin etteivät kääntyisi ja saisi anteeksi". (Mark 4:10–12)

Opetuslapsille oli annettu Jumalan valtakunnan salaisuus ja sen oikea tulkinta-avain nimeomaan Jeesuksessa, jota he seurasivat. Muut eivät ymmärtäneet, koska he eivät pitäytyneet Jeesuksessa.

Paavali opettaa että aivan vastaava toteutui Jeesuksen jälkeenkä. Juutalaisilla nimenomaan ei ole oikeata Vanhan testamentin ymmärrystä:

Mutta heidän mielensä paatuivat, sillä vielä tänäkin päivänä sama peite, vanhan liiton kirjoituksia luettaessa, pysyy poisottamatta, sillä vasta Kristuksessa se katoaa. Vielä tänäkin päivänä, kun Moosesta luetaan, on peite heidän sydämensä päällä; mutta kun heidän sydämensä kääntyy Herran tykö, otetaan peite pois. (2. Kor 3:14–16)

Tuon saman voi jossain määrin ymmärtää myös hieman ”puolueettomammalla” otteella. Ei ole historiallisen tutkimuksenkaan mukaan mitenkään selvää, että Vanha testamentti olisi nimeomaan

nykyisen juutalaisuuden kirja, jonka kristityt ovat väärin omineet. 1. vuosisadan jKr. juutalaisuudessa oli useita eri suuntauksia, jotka kaikki pitivät Vanhaa testamenttia tai sen osia suurella arvolla ja Jumalan sanana. Eräs näistä suuntauksista olivat juutailaskristityt, jotka lukivat Vanhaa testamenttia messiaanisesti, todistuksena Jeesuksesta.

Juutalaisuuden valtauoma ei kuitenkaan omaksunut tätä tulkintalinjaa, aivan kuten Paavali on Roomalaiskirjeessä opettanutkin. Juutalaisuuden pääuomaksi tuli Jerusalemin hävityksen jälkeen rabbiininen juutalaisuus, joka jatkoi fariseusten perinteitä. Sen tulkinta-avaimena Vanhaan testamenttiin oli Mooseksen lain pikkutarkka noudattaminen. Tästä linjasta Paavali sanoo, että ”he eivät ole alistuneet Jumalan vanhurskauden alle vaan koettavat pystyttää omaa vanhurskauttaan.”

Ja juuri heistä Paavali on myös sitä mieltä, että Jumala on paaduttanut heidät, koska he eivät ole uskoneet hänen lähettämäänsä Messiaaseen. Jumala on ” antanut heille turtuneen hengen, silmät, jotka eivät näe, ja korvat, jotka eivät kuule. Näin on yhä vielä.”

Ja ikävä kyllä juutalaisuuden valtalinjasta tämä pätee yhä. Ja jos joku juutalainen kiinnostuu Jeesuksesta, hänet edelleen erotetaan synagoogasta. Tai ainakaan sitä ei katsota lainkaan hyvällä.

Tästä ovat kertoneet suomessakin asuvat messiaaniset juutalaiset. He eivät kuitenkaan pidä asiasta kovaa ääntä, ilmeisesti, koska arvostavat omaa kansaansa ja sen perinteitä niin kovasti.

Todistus Psalmien kirjasta

Sitten Paavali esittää Vanhasta testamentista erään toisen kohdan, joka todistaa, että juutalaisten valtauoman paatumus oli odotettavissa:

Ja Daavid sanoo: Tulloon heidän pitopöytänsä heille ansaksi ja satimeksi, kompastukoot he siihen ja saakoot rangaistuksensa. Hämärtykööt heidän silmänsä niin, etteivät he näe. Paina heidän selkäänsä aina kumaraan. (Room. 11:9–10)

Tuo lainaus on Psalmista 69. Se on messiaaninen psalmi, jossa kuoleva Herran palvelija sanoo mm. näin:

Sinä tiedät minun häväistykseni, minun häpeäni ja pilkkani, sinun edessäsi ovat julki kaikki minun ahdistajani. Häväistys on särkenyt minun sydämeni, minä olen käynyt heikoksi; minä odotin sääliä, mutta en saanut, ja lohduttajia, mutta en löytänyt. Koiruohoa he antoivat minun syödäkseni ja juottivat minulle janooni hapanviiniä (Ps. 69:20–22).

Tuo viittaa selvästi Jeesuksen kohtaloon ristillä. Psalmin jatko on kohdasta, jota Paavali tarkoittaa Roomalaiskirjeen luvussa 11:

Tulloon heidän pöytänsä heille paulaksi, ansaksi noille suruttomille. Soetkoot heidän silmänsä, niin etteivät näe, ja saata heidän lanteensa alati horjumaan. Vuodata vihastuksesi heidän päällensä, ja yllättäköön heidät sinun vihasi hehku. Joutukoon heidän leiripaikkansa autioksi, älköön heidän majoissansa asukasta olko. Sillä he vainoavat sitä, jota sinä olet lyönyt, he juttelevat niiden tuskista, joita sinä olet haavoittanut. (Ps. 69:23–27)

Tuossa sanotaan: ”paina heidän selkensä kumaraan” tai ”saata heidän lanteensa horjumaan”. Ideana on se, että juutalaisilta on hengellisessä mielessä selkä taipunut niin pahasti, että hengelliset silmät eivät enää näe kirjoituksista loistavaa totuutta, vaan pelkän maan. Siksi he kompastuvat ja saavat rangaistuksensa. Heidän silmänsä ovat hämärtyneet, eivätkä näe oikein Vanhan testamentin heille ilmoittamaa totuutta.

Paavalin mukaan Jumala on saanut tämän juutalaisten paatumuksen aikaan. Syy on sama, kuin mitä Paavali käsittelee aiemmin Egyptin faraon kohtalosta puhuessaan luvussa 9: Farao paadutti ensin itsensä moneen kertaan ja kääntyi aina uudestaan väärälle tielle, vaikka välillä meinasi nöyryä Jumalan edessä ja päästää Israelin kansan menemään. Mutta aina uudelleen hän perui lupauksensa, paadutti mielensä ja jatkoi sortotoimia. Lopulta Jumala kyllästyi ja antoi faraon paatua lopullisesti. Seurauksena oli hänen ja Egyptin sotajoukon hukkuminen Kaislamereen.

Paavali on sitä mieltä, että vastaava kohtalo on kohdannut suurinta osaa Israelin kansaa. Koska he ovat aktiivisesti paaduttaneet itsensä ja torjuneet Jumalan heille lähettämän Messiaan, Jeesuksen, Jumalakin on paaduttanut heidät. He eivät ymmärrä Vanhaa testamenttia, vaikka siellä aivan selvästi kerrotaan Messiaasta Jeesuksesta.